

Državni izpitni center

P 2 5 1 T 5 1 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

ŽIVILSTVO IN PREHRANA

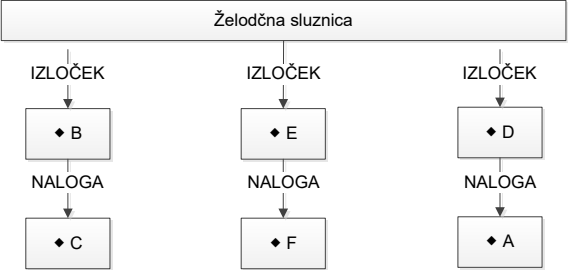
NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 6. junij 2025

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ 3, 2, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
2	1	♦ jetra	
3	1		Za vse pravilno navedene izločke in njihove naloge 1 točka.
4	1	♦ B	
5	1	♦ C	
6	1	♦ 4, 2, 3, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
7	1	♦ A	
8	1	♦ D	
9	1	♦ 4, 2, 1, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
10	1	♦ C	
11	1	ena od: ♦ tankovska metoda/tankovski postopek ♦ metoda charmat	
12	1	ena od: ♦ kazein, serumproteini ♦ kazein, (lakto)albumini/(lakto)globulini ♦ kazein, sirotkine beljakovine	Za oba pravilna odgovora 1 točka.
13	1	♦ C	
14	1	ena od: ♦ odstranjevanje notranjih organov ♦ odstranjevanje drobovine	
15	1	♦ vroče ♦ vroče ♦ vroče ♦ hladno	Za vse štiri pravilne odgovore 1 točka.

Skupno število točk v IP 1: 15

IZPITNA POLA 2

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	ena od: ♦ izdelek A: tip moke 850 in 1100 in/ali 1600 izdelek B: tip moke 400 in/ali 500 ♦ izdelek A je narejen iz moke višjega tipa (kot izdelek B)	
1.2	1	♦ izdelek A	
1.3	1	♦ pekovsko pecivo	
1.4	1	ena od: ♦ $\frac{120 \text{ g} \cdot 100 \%}{84 \%} = 142,86 \text{ g}$ ♦ $0,84 \cdot x = 120 \text{ g}$ $x = \frac{120 \text{ g}}{0,84} = 142,9 \text{ g}$	Upoštevamo rešitve od 142 g do 143 g.
1.5	1	♦ $142,86 \text{ g} \cdot 40 \text{ kos} = 5714,4 \text{ g}$	Upoštevamo rešitve od 5714 g do 5720 g oz. glede na nalogo 1.4.
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	dve od: ♦ Olje A ima manj nasičenih maščob in več nenasičenih maščob. ♦ Olje B ima več nasičenih maščob in manj nenasičenih maščob. ♦ Olje B ima manj večkrat nenasičenih maščobnih kislin in manj enkrat nenasičenih maščobnih kislin. ♦ Olje A ima več večkrat nenasičenih maščobnih kislin in več enkrat nenasičenih maščobnih kislin.	Po presoji ocenjevalca upoštevamo tudi druge možne pravilne rešitve v skladu s tabelo.
2.2	1	ena od: ♦ olje A ♦ hladno stiskano (sončnično) olje	
2.3	2	dve od: ♦ rafinirano rastlinsko olje je pridobljeno s postopkom rafiniranja ene ali več vrst nerafiniranega rastlinskega olja ♦ nerafinirano rastlinsko olje je pridobljeno s pomočjo mehanskih postopkov stiskanja semen ali plodov in z uporabo toplote (npr. segrevanje semen, praženje semen ali plodov) ♦ nerafinirano rastlinsko olje vsebuje več vitaminov ♦ nerafinirano rastlinsko olje je bolj občutljivo na oksidacijo ♦ nerafinirano rastlinsko olje ima krajši čas obstojnosti, rafinirano pa daljši čas obstojnosti ♦ rafinirano rastlinsko olje ima običajno višjo točko dimljenja ♦ razlika v tehnološkem postopku predelave ♦ rok uporabe ♦ senzorične lastnosti ♦ kemijska sestava	Za vsakega od obeh odgovorov 1 točka. Drugi ustrezni odgovori po presoji ocenjevalca.

2.4	1	ena od: ♦ žarkost/žaltavo ♦ sprememba barve ♦ sprememba vonja in okusa ♦ oksidacija ♦ olje se je pokvarilo utemeljitev: ♦ Dvojne vezi so bolj občutljive za oksidacijo, saj je za njihovo cepitev potrebne manj energije kot za cepitev enojnih vezi. Nenasičene maščobne kisline se zato hitreje pokvarijo kot nasičene maščobne kisline. Oksidacijo pospešijo tudi kisik, toplota, svetloba in težke kovine (železo, baker).	Za odgovor in utemeljitev 1 točka. Drugi ustrezni odgovori po presoji ocenjevalca.
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	2	Kriterij ocenjevanja	Ime naprave Za štiri pravilne odgovore 2 točki. Za dva ali tri pravilne odgovore 1 točka.
		gostota	
		zmrziščna točka	
		skupno število mikroorganizmov	
		pH vrednost	
3.2	1	dve od: ♦ antibiotiki ♦ detergenti ♦ razkužilo/dezinfekcijsko sredstvo ♦ insekticidi/fungicidi/herbicidi	Za oba pravilna odgovora 1 točka.
3.3	1	ena od: ♦ Delujejo zaviralno/inhibitorno na MO. ♦ Iz mleka ne moremo izdelati fermentiranih mlečnih izdelkov.	
3.4	1	♦ Ekstra kakovostni razred, ker vsebuje manj kot 50000 MO/mL.	Za odgovor in utemeljitev 1 točka.
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ $\left(\frac{5355 \text{ kg}}{8500 \text{ kg}} \right) \cdot 100 = 63 \%$ ♦ Delež mesa 100 trupov pasme švedski landras znaša 63 %.	Za izračun in odgovor 1 točka.
4.2	1	♦ C	
4.3	1	♦ BMV (bledo, mehko, vodeno)	
4.4	2	dve od: ♦ stres/neprimerno ravnanje z živaljo pred zakolom ♦ prehrana ♦ pasma ♦ način reje ♦ glikogen se pretvori v mlečno kislino še pred zakolom ♦ neustrezen potek glikolize	Za vsakega od dveh odgovorov 1 točka. Drugi ustrezni odgovori po presoji ocenjevalca.
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	račun: ♦ $\frac{\text{telesna masa v kg}}{\text{višina v m}^2}$ $\frac{66 \text{ kg}}{1,73 \text{ m}^2} = 22,05$ ♦ Dijana ima normalno telesno maso.	Upoštevamo rešitve od 22 do 22,1. Za izračun in odgovor 1 točka.
5.2	1	ena od: ♦ zaradi pomanjkanja železa ♦ zaradi pomanjkanja esencialnih aminokislin in mineralov, kot je železo ♦ zaradi slabokrvnosti/anemije	
5.3	1	♦ Tkiva ali organi, celice ne morejo pridobiti ustrezne količine kisika.	Drugi ustrezni odgovori po presoji ocenjevalca.
5.4	1	♦ C-vitamin pomaga pri vsrkavanju/absorpciji železa v telo.	
5.5	1	♦ pomaranče, kivi, jagode, brokoli, paprika	Za vse pravilne odgovore 1 točka.
Skupaj	5		

Skupno število točk v IP 2: 25